

Cicák, ötletek, kérdések

Ha szombat, akkor újban — és egyre gyakrabban — vetélkedő(ek) is: mióta az ötnapos munkahét révén széles e hazában kétnaposá avanszálódott a hét vége, egyre többször választják itt is, ott is a szellem, a tudás — no meg a homo ludens, a játsszó ember látványos erőpróbájának a két pihenőnapból az elsőt. Ez ügyben néztünk most kissé körül a városban: ezúttal mi, hol, hogyan „sikeredett”.

Ami a sikerültséget illeti, először is — mindenféle értékelési kísérlet helyett — próbáljuk elképzelni a következő jelenetet: a Kársz utcán négy csoportban vagy húsz-harminc fiatal megmegrámozza a napsütéses szombat délutánon békésen gyerekek sétáltató, kirakatkát (s az árcédulákat homlokráncólva) bámuló járókelőket. Nagy poszttertolnak az orruk alá, ami gyönyörű, zöld szemű kiscicát ábrázol, fölé írva: *En gyűlölöm a macskákat!* Tessék aláírni! Néhai jó Rejtő Jenő, korunk humorának nagy bajnoka azt írta, Gorcev kénytelen volt rájönni egy bizonyos axiómára: az emberiség zöme filmírónak született. Most úgy lehetne fogalmazni: az emberiség tekintélyes része — aláírónak született. Ami távolról sem értelmezendő föltétlenül dicséretnek, hiszen nagyon sokan szinte oda sem nézve kanyarították nevüket a papírra, de hagyjuk... Mások — elég kevesen — jól megnézik a tablót, és közlik: én ezt nem írom alá.

Fenti eset, tanúsíthatom: megesett. Miként sok-sok hasonló, jó néhány igen eredeti, szellemes ötletre épülő feladat végrehajtása közben történt sztori is. A KSZV és a postaigazgatóság KISZ-szervezetei által immáron negyedik alkalommal megrendezett *félnapos monstre vetélkedőjüket*, több szegedi nagyvállalat KISZ-eséiből összeverőrt, négy, meglehetősen nagy létszámú csapat részvételével, középponti témájul ezúttal — a cicákat választotta. Pontosabban az *Egy cica, két cica* („száz cica, haj, megfogta az icipici e-ge-re!”) kezdetű operettlágér címét választva, egyféle „totális macskaszatol” varázsolt négy helyszínen a csapatok és a közönség számára. Ez alatt a postaigazgatóság épületében a helyszínekkel állandó rádió- és telefonkapcsolatban álló zsűri és a játékvezető egész délután folyamatosan tette a dolgát.

Midőn pedig este 8 óra előtt a fenti központba érkezett csapatok kíséretében az adott vállalatok vonzó tűzoltóöltözékben pompázó párttitkárai beadták a jelentést a zsűrielnök *Tóth Tamás*nak — ki civilben a városi KISZ-bizottság első titkára ugyan, de hasonló szerelésben (bár a kellenél néhány számmal kisebb tányérsapkában) feszített — már a végső csúcspont előtt állunk. A szakszervezeti funkcionáriusok tüzet oltottak (ez a dolguk, nem?), a behozott cicapéldányok pon-

Hallgatók — a Széchenyi téri diszmedencében

tos súlyát precíz tömegek mérték, s korábban már a medencéből kifogott (!) halakból készített halászlék is megérkeztek, miket a zsűri roppant érzékletes módon értékelt is.

Volt még macskatató, menetjegy és tantuszgyűjtési akció. Szerepeltek számítógépbe programozott cicák és egerek — és mellékesen rengeteg, műveltségről, felfurángól, tájékozottságról, ügyességről számot adó feladat. A *győztes KSZV-postaigazgatóság* közös csapatot tulajdonképpen ugyanaz a végső dicsőítő jelző illette meg, ami az egész (egyébként jó három havi szervezést követően) tréfás-játékos-keveses vetélkedőt: *ötletgazdagság, igen magas fokon*. Ami így még időtöltésnek sem akármilyen. Szombaton pláne.

Számtalan kongresszusi és felszabadulási vállalás született Szegeden, több áru, jobb termékek, pontosabb munkát ígérték a szocialista brigádok. Kulturális természetű kezdeményezés csak egy volt: a *Taurus gumi-gyár Program szocialista brigádjára* kérte a többi üzem kollektíváit, vegyenek részt az általuk kezdeményezett *felszabadulási olvasómozgalomban*. Tíz, immár klaszszikusává vált magyar művet kellett elolvasniuk a jelentkezőknek. Többek között Ilyés Gyula, Santa Ferenc, Darvas József, Karinthy Ferenc munkáit — olyanokat, amelyek a felszabadulásról vagy az akkor kezdődött társadalmi változásokról szólnak.

A felhívásra 16 üzem 65 brigádjára jelentkezett, végül a többfordulós verseny döntőjébe 6 kollektíva jutott be: a Pannóniából a Szabadság és a Martos Flóra, a gumi-gyárból a Progress, és az Optimum, a kábelgyárból a Munka-Bér és a Defagból a Kossuth Lajos brigád. A péntek este rendezett döntőre nehéz kérdéseket adott föl a Program brigád! (Egykori irodalomszakosként csendben örültem, hogy nem nekem kell válaszolni rájuk.) A brigádtagok azonban jól fölkészültek. Dr. Novák Ákos, az SZMT-könyvtár igazgatója, a zsűri elnöke utóbb igen színvonalasnak értékelte a versenyt.

Szerelés — szombaton

Szombaton kommunista műszakot tartottak a Délép munkahelyein. A fizikai munkások közül 1739-en, a műszaki-gazdasági-adminisztratív dolgozók közül 505-en, dolgoztak. Az építőmunkások részvétele általában magasabb szokott lenni, de most, a megkésített tavasz, a háztáji gazdaságokban sürgetővé vált tavaszi munkák csökkentették a részvételt. Összességében a vállalat dolgozóinak 50 százaléka vett részt a kommunista műszakon.

A város jelenleg legfontosabb lakásépítési helyén, a rókusi 101, 102 és 103-as

tízemeletes épületen építő-szerelő munka folyt. *Ratkai György* brigádjára a negyedik szint szerelését végezte. *Czirok Balázs* kubikosbrigádjára a fogadószintet zsáluzt és betonozta a szomszédos házban, a harmadik épület gerendarácsának zsáluzását pedig *Borsos István* ácsbrigádjára fejezte be. A város és a megye legfontosabb építési munkahelyein mindenütt dolgoztak a délepesek.

A kommunista műszak munkabérét a vállalati dolgozók lakásépítésének, lakásvásárlásának támogatására fordítják.

Módszerváltás a szülészetben

Tudományos ülés Szontágh Ferenc emlékére

Tíz esztendeje, 1975. április 15-én hunyt el tragikus hirtelenséggel dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanár, a szegedi női klinika igazgatója, a SZOTE rektora, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke. Mindössze 56 éves volt. Huszonöt éve annak, hogy kinevezték a Szegedi Orvostudományi Egyetem szülészeti és nőgyógyászati klinikájának élére, a rektori tisztelet 1972-től haláláig töltötte be. Ma, az évforduló napján a Szegedi Orvostudományi Egyetem és annak szülészeti és nőgyógyászati klinikája *ünnepi tudományos ülést rendez a klinikán*. Délután fél háromkor megkoszorúzzák Szontágh Ferenc professzor emléktábláját, majd öt előadás hangzik el. Az ülés elnöke dr. Cserháti István egyetemi tanár, a SZOTE rektora.

Dr. Sas Mihály egyetemi tanár, a SZOTE szülészeti és nőgyógyászati klinikájának igazgatója: Szontágh professzor másfél évtizeden át volt az intézmény vezetője, 1972-től az Egészségügyi Világszervezet által itt létesített kutatóintézet igazgatója is. Legnagyobb érdeme, hogy a *szülészet terén új, korszerű szemléletet vezetett be*. Az addigi klaszszikusnak mondható morfológiai, tapasztalati szemlélet helyett az *egzakta a tudományosan mérhető funkcionális szemléletet honosította meg*. Modern szülészeti kutatásaiban nagy szerepet kapott az élettan, a körélettan. A családtervezésben a hangsúlyt a terhességmegszakításokkal ellentétben a terhességmegelőzés kérdéssére helyezte. *Jó eredménnyel kapcsolódott a legfrissebb kutatási irányokhoz, s ezzel modern szülészeti iskolát teremtett Szegeden*, melynek hírére az egész világon jól ismerték. Szuggesztív egyéniség volt, sokszínű, széles látókörű tudós, szívélyes, közvetlen ember. Munkásságával kijelölte a klinika kutatásainak maig ható irányait: a klaszszikus morfológiai irányzatot felváltó funkcionális

szemlélet nyomán több új tudományos eredmény született. Dr. Kovács László egyetemi tanár: Mi, egykori tanítványai és munkatársai a mai tudományos ünnepi üléssel bizonyítani szeretnénk, hogy emberi magatartása, orvosi szemlélete és kutatói attitűdje *olyan irányokat szabott a gyógyítás és kutatás terén, melyek ma is aktuálisak és előremutatók*. A konferencián részt vesznek hazánk vezető szülészei és nőgyógyászai, előadóink közül három külföldről érkeznek. *Diczfalusi Egon* itt végzett, ma Stockholmban professzor, annak idején segített kiépíteni klinikánk WHO-kapcsolatát. *Családtervezés*

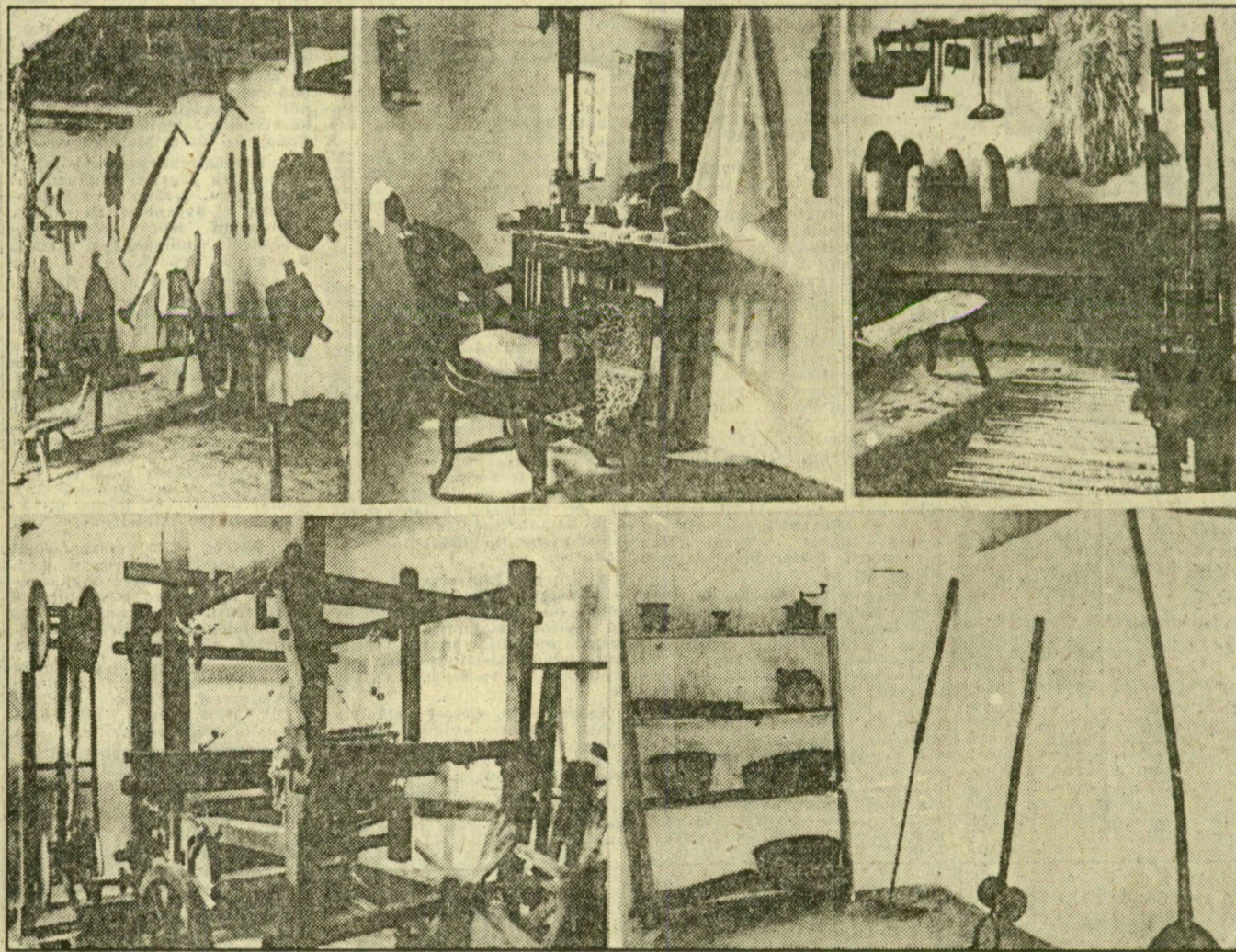
a XXI. században című előadásában a jelenlegi ismeretek birtokában azt vázolja, mire számíthatunk az elkövetkező évszázadban. A New York-i *Brij B. Szarena* a petefészek működését szabályozó hormonok kutatásának szaktekintélye, a Heidelbergből érkező *Dietrich von Kobyletzki* a terhesség alatti gyógyszeres kezelés veszélyeit, hatásait vizsgálja a biztonságos kezelés érdekében. Kollégám, *Gellén János* egyetemi docens Az anyatej lipidtartalma és zsírsav-összetétele címmel tart előadást, én pedig az orális fogamzásgátlás utóbbi évtizedekben szerzett tapasztalatait foglalom össze.

T. L.

Téglaégetők

Az alagútke-mencét csak automatával vezérelt gáz-háromévenként, a nagyjavítás idejére hagyják kihúlni a folyamatosan működő téglagyárakban. Fölfűtése igen költséges, akkor a legolcsóbb és leggazdaságosabb, ha állandóan dolgozik. A kemencekezelőknek ezért nincs sem hűsvétjük, sem karácsonyuk: ha rájuk jut a műszakosztás sora, dolgozniuk kell. A különbség csak annyi, hogy ünnepnap kissé ritkábban tolják előre a kocsikat a kemencében. Hétköznap negyven perccel tovább maradnak előrébb, amikor viszont kevesebb a préselt, szárított anyag, akkor a „tolás” idejét másfél órára ritkítják.

A szegedi téglagyárban három férfi és egy nő kezeli felváltva az alagútke-mencét. Közülük éppen a hölgy, *Prókai Pálné* volt szolgálatban tegnap délután. Tizenkét éve végzi ezt a nehéz és felelősségteljes munkát. Jó esetben ugyan csak a vezérlőpult gombjait kell nyomogatni, s ellenőrizni az alagútke-mence tetején elhelyezett, kiégetett téglat.

Múzeum a Kis-zer soron

Hírül adtuk tavaly nyáron, hogy a KIOSZ megyei választmánya és a megyei múzeumok igazgatósága kisipari emlékházat rendezett be Opusztaszeren, a Kiszer sor 233. szám alatt, egy följújtott, bübajos hangulatú tanyában. A főépületben különböző mesterséget űző iparosok műhelye kapott otthont, ahol az eredeti eszközök, szerszámok is láthatók. Az istálló ugyancsak „kiállítóteremmé” vált.

Somogyi Károlyné felvételei
S amint hírlík, hamarosan újabb három műhely berendezése kerül a nádteő alá. A sok látnivaló nemcsak a jövő iparosainak oktatását szolgálja. Hinni lehet a múzeumot ábrázoló útjelző táblának is; május 1-től minden szombaton, vasárnap és piros betűs ünnepen reggel 8-tól délután 4-ig minden érdeklődőt tárt ajtókkal vár az emlékház.